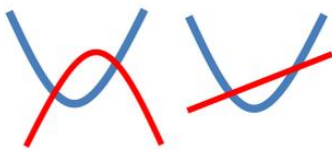

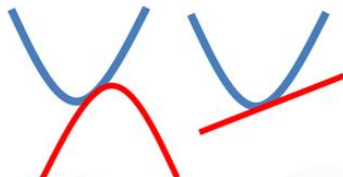
وضعیت سهمی ها و خطوط

دو تابع را مساوی قرار می دهیم و به یک طرف می بریم دلتا آن معادله باید مثبت باشد.

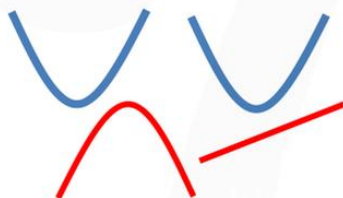

دو تابع را مساوی قرار دهید و به یک طرف می بریم دلتا آن معادله باید صفر باشد.

محل تماس ریشه مضاعف آن معادله اخیر است.

دو تابع را مساوی قرار می دهیم و به یک طرف می بریم دلتا آن معادله باید منفی باشد.

۲۱- نمودار $y = -3x^2 + (2m - 1)x + m - 6$ بر نیمساز ناحیه چهارم مماس است، مقدار m کدام است؟

(سراسری آزمون مجدد تجربی)

۱۲ (۴)

۳ (۳)

۶ (۲)

-۶ (۱)

۲۲- نمودار تابع $y = 3x^2 + (2m - 1)x + m + \frac{4}{3}$ در ناحیه دوم بر نیمساز آن ناحیه مماس است. طول راس سهمی

کدام است؟ (سراسری ریاضی ۱۴۰۱)

 $-\frac{1}{2} (۴)$
 $-\frac{7}{6} (۳)$
 $-\frac{5}{18} (۲)$
 $-\frac{1}{18} (۱)$

۲۳- سهمی $y = -mx^2 + mx + 1$ و خط $y = -m - x$ یکدیگر را در هیچ نقطه ی قطع نمی کنند. حدود m شامل چند مقدار صحیح است؟ (سراسری ۱۴۰۳ مرحله اول)

۳ (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) ۴ (۴) صفر

حل معادله به روش t (تغییر متغیر)

اگر معادله ی پیچیده ای به ما داده شود و درون آن عبارتی تکرار شود آن عبارت را t می گیریم سپس با حل معادله t را پیدا می کنیم و در نهایت به کمک آن x را پیدا می کنیم.

۲۴- معادله $x^4 + x^2 - 2 = 0$ چند ریشه دارد؟

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۲۵- معادله $x - 2\sqrt{x} - 3 = 0$ چند ریشه دارد؟

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) صفر

۲۶- کوچکترین ریشه معادله $x^2 + 4x + 3 = \sqrt{x^2 + 4x + 5}$ کدام است؟ (سراسری)

۱ (۱) -۲ (۲) -۳ (۳) -۲ - $\sqrt{3}$ (۴) -۲ - $\sqrt{5}$

۲۷- قدرمطلق تفاضل بزرگترین و کوچکترین ریشه معادله $(4 - x^2)^2 - (4 - x^2) = 12$ کدام است؟

۱ (۱) صفر ۱ (۲) ۲ (۳) ۲ (۴) $2\sqrt{7}$

۲۸- جز صحیح جواب معادله $\sqrt{2 - \frac{1}{x}} - \sqrt{\frac{x}{2x-1}} = \frac{8}{3}$ کدام است؟ (قلمچی)

(۴) صفر

(۳) ۱

(۲) -۱

(۱) -۲

معادله درجه سه

روش اول: دسته بندی

روش دوم:

یک ریشه مانند α حدس می زنیم سپس به کمک تقسیم چکشی بقیه ریشه ها را از خارج قسمت پیدا می کنیم.
توجه کنید ریشه حدسی معمولاً ۱ یا -۱ است.

$$x^3 - 3x^2 - x + 3 = 0$$

$$x^3 + 4x^2 + 2x + 8 = 0$$

$$x^3 + 3x^2 - 2x - 2 = 0$$

$$x^3 + 2x^2 - 4x + 1 = 0$$

۲۹- اگر $x = 2$ یکی از جواب های معادله $x^3 + ax^2 + x + 6 = 0$ باشد، مجموع مربع های جواب های دیگر این معادله چقدر است؟ (الگو)

۱۰ (۴)

۱۶ (۳)

۱۴ (۲)

۱۲ (۱)

۳۰- اگر یکی از ریشه های معادله $x(ax^2 - x - 5) = 2$ برابر ۲ باشد، مجموع دو ریشه دیگر آن کدام است؟

 $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{3}{2}$ (۲)

-۲ (۱)

سوالات سراسری ۱۴۰۴

۱- مجموعه جواب نامعادله $(2a+3)x^2 + (4b-5)x + 4c + 1 < 0$ به صورت بازه $(a, +\infty)$ است. اگر b عدد

طبیعی باشد، مقدار $\frac{a}{c}$ کدام است؟ (سراسری تجربی ۱۴۰۴ اردیبهشت)

- (۱) $1/2$ (۲) $-1/2$ (۳) $2/4$ (۴) $-2/4$

۲- مجموعه جواب نامعادله $(5-2m)x^2 - (2m+n-5)x < n$ به صورت $(-1, m-2)$ است. اگر m عدد

طبیعی باشد، مقدار $m+n$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

۳- مجموعه جواب نامعادله $(m+4)x^2 < n - (m-n+4)x$ به صورت بازه $(m+1, -1)$ است. اگر m عدد

صحیح باشد، مقدار mn کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۳ (۳) -۳ (۴) -۶

۴- ارتفاع یک مثلث ۲ واحد بیشتر از ۳ برابر قاعده‌ی آن است. اگر ۴ واحد هم ارتفاع و هم به قاعده این مثلث اضافه شود،

مساحت مثلث جدید $4/5$ برابر مساحت مثلث اولیه می‌شود. مساحت مثلث اولیه کدام است؟

- (۱) $14/5$ (۲) $16/5$ (۳) ۲۸ (۴) ۸

۵- طول یک مستطیل ۳ سانتی متر بیشتر از ۴ برابر عرض آن است. اگر ۹ واحد هم به طول و هم به عرض این مستطیل

اضافه شود، مساحت مستطیل جدید ۱۰ برابر مساحت مستطیل اولیه می‌شود، محیط مستطیل اولیه کدام است؟

- (۱) ۴۱ (۲) ۳۶ (۳) ۳۱ (۴) ۲۶

انواع تابع

تابع : زوج های مرتب زمانی تابع هستند که x های آنها برابر نباشد ولی اگر x ها برابر باشد y نیز برابر باشند.

تابع ثابت:

- $f(x) = c$ که در آن c عدد ثابتی هست و از نظر نموداری خط افقی است و شیب آن برابر صفر است.
- تابع ثابت هم صعودی و هم نزولی است.
- برد این تابع تک عضوی است و برابر $R = \{c\}$ است.
- معادله $y = ax + b$ زمانی تابع ثابت است که $a = 0$ باشد.
- معادله $y = ax^2 + bx + c$ زمانی تابع ثابت است که $a = b = 0$ باشد.
- زوج های مرتب زمانی تابع ثابت هستند که همه y های آنها برابر باشند.

تابع همانی:

- $f(x) = x$ و هر عددی در آن قرار دهیم خودش خارج می شود.
- از نظر نموداری نیمساز ناحیه اول و سوم است و دامنه با برد برابر است.
- معادله $y = ax + b$ زمانی تابع همانی است که $a = 1$ و $b = 0$ باشد.
- معادله $y = ax^2 + bx + c$ زمانی تابع همانی است که $a = c = 0$ و $b = 1$ باشد.
- زوج های مرتب زمانی تابع همانی هستند که در هر زوج مرتب x ها با y ها برابر باشند.

۱- دو تابع $f(x) = b - 3ax$ و $g(x) = c - (3b - 3)x$ ثابت هستند. اگر $f + g = 5$ باشد، حاصل bc چقدر است؟ (سراسری ۱۴۰۱)

۶ (۴)

۴ (۳)

-۴ (۲)

-۶ (۱)

۲- اگر $f(x) = (ax + 2)(b - x) - 7x^2$ ضابطه یک تابع ثابت باشد، برد تابع f کدام است؟ (سراسری ۱۴۰۱)

 $\frac{4}{7}$ (۴) $-\frac{4}{7}$ (۳) $\frac{2}{7}$ (۲) $-\frac{2}{7}$ (۱)

۳- در یک تابع خطی می‌دانیم: $f(0) = 7$ و $f(2) = 11$ ، نسبت $f(5)$ به $f(-1)$ کدام است؟ (قلمچی)

۳/۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱/۷ (۱)

۴- تابع f همانی، تابع g ثابت است و $g(5) = 3$ می‌باشد. مقدار $4f(g(-2)) - 2g(f(7))$ کدام است؟ (قلمچی)

-۱۲ (۴)

۱۲ (۳)

-۶ (۲)

۶ (۱)

۵- برای تابع $f = \{(2, 4), (a, 4), (-4, 6), (7a + 1, 5), (8, a^2 + a)\}$ ، اگر $2f(8) - f(a) = 0$ ، حاصل $f(a)$

برابر کدام است؟ (قلمچی)

 a (۴) $-2a$ (۳) $2a$ (۲)

صفر (۱)

۶- اگر رابطه $f = \{(a, b^2), (3, a - b), (b, 2a + 1), (a, 2b - 1), (1, a^2 - 2b^2)\}$ تابع باشد، مقدار $a + b$

کدام است؟ (سنجش)

-۲ (۴)

-۱ (۳)

صفر (۲)

۱ (۱)

۷- اگر $f(x) = mx^2 - nx - k$ در هر بازه هم صعودی و هم نزولی است. اگر مجموعه زیر، تابع باشد، مقدار $f(\sqrt{5})$

کدام است؟ (سراسری ۱۴۰۱ تجربی دی)

$\{(m, n - 1), (0, k), (n - 1, m^2 + 2m - 1), (3k + 2, 2k + 1)\}$

 $\sqrt{5}$ (۴)

۱ (۳)

 $-\sqrt{5}$ (۲)

-۱ (۱)

۸- خط $3 = (m^2 - 1)y + 2mx$ به ازای دو مقدار m با جهت مثبت محور x ها زاویه 60° می سازد، اختلاف مقادیر m

کدام است؟ (سراسری ۱۴۰۱ تجربی دی)

$$\frac{4}{\sqrt{3}} \quad (4)$$

$$\frac{2}{\sqrt{3}} \quad (3)$$

$$4\sqrt{3} \quad (2)$$

$$2\sqrt{3} \quad (1)$$

۹- اگر $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x^2 + 3} + 2a & , |x| \leq 1 \\ ax^2 + 5 & , |x| \geq 1 \end{cases}$ ضابطه تابع f باشد، مقدار $f(a)$ کدام است؟ (سراسری ۱۴۰۳ اردیبهشت

تجربی)

$$14 \quad (4)$$

$$25 \quad (3)$$

$$32 \quad (2)$$

$$46 \quad (1)$$

۱۰- رابطه $f = \left\{ (7, 1 - 3n^2), (1, -1), (2, n), (7, -2n), \left(\frac{1}{n}, 2\right) \right\}$ تابع است، مقدار تابع f در ۲، کدام است؟

(سراسری ۱۴۰۳ تجربی نوبت دوم)

$$1 \quad (4)$$

$$-1 \quad (3)$$

$$\frac{1}{3} \quad (2)$$

$$-\frac{1}{3} \quad (1)$$

۱۱- تابع قطعه ای f به صورت $f(x) = \begin{cases} x^2 - x - 7 & x \geq 1 \\ 2x - 1 & x < 1 \end{cases}$ است، برای چند مقدار a ،

$f(1 - |a|) = f(2 + |a|)$ است؟ (سراسری ۱۴۰۳ نوبت دوم)

$$1 \quad (4)$$

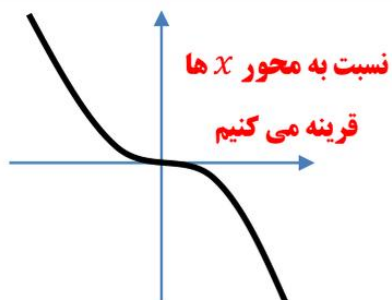
$$2 \quad (3)$$

$$3 \quad (2)$$

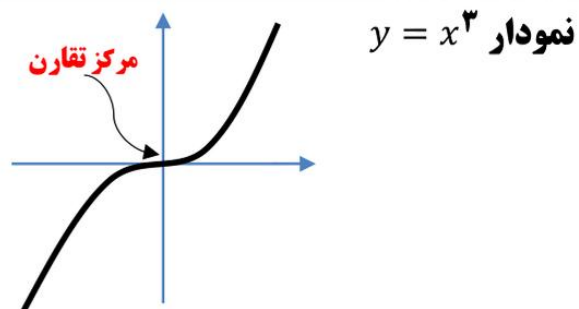
$$4 \quad (1)$$

درجه سوم

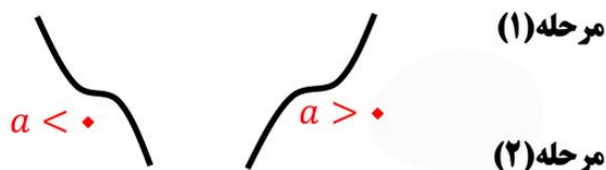
$$y = -x^3 \text{ نمودار}$$

$$y = x^3 \text{ نمودار}$$

راه دوم : اگر به صورت فرم گسترده باشد

$$y = ax^3 + bx^2 + cx + d$$

$$x_{\text{مرکز تقارن}} = -\frac{b}{3a}$$

مرکز تقارن x را در معادله قرار می دهیم و y آن نقطه را پیدا می کنیم.

مرحله (۳) محل برخورد با محور y ها را پیدا کنید.

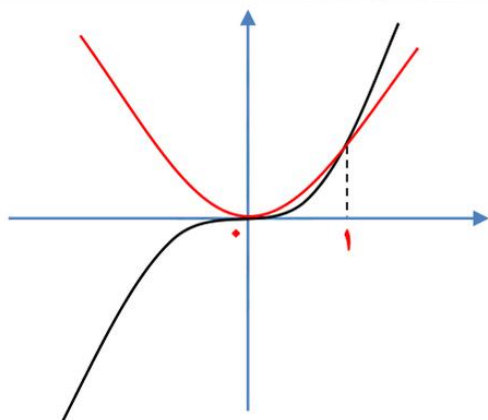
منحنی $y = -x^3 + 6x^2 - 12x + 7$ را رسم کنید.

راه اول : انتقال

$$y = A \underbrace{\left(x \pm \text{عدد} \right)^3}_{\text{ریشه اینجا } x_S} + \underbrace{\text{عدد}}_{\text{عدد بیرون } y_S}$$

تابع $f(x) = -x^3 + 1$ را رسم کنید.

تابع $f(x) = (x-1)^3 + 2$ را رسم کنید.

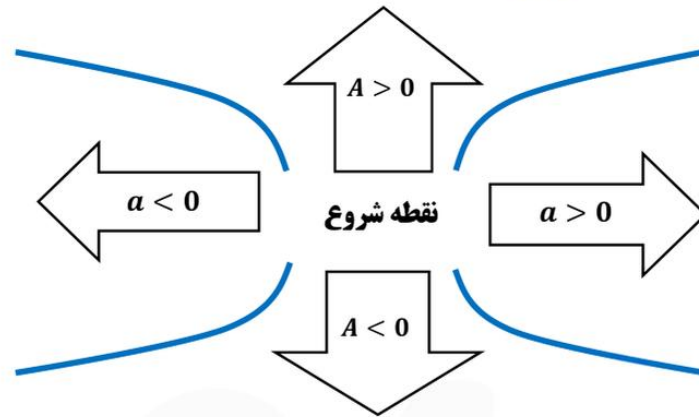

توجه : مقایسه $y = x^3$ و $y = x^2$

رسم رادیکال های درجه یک

$$y = A\sqrt{ax + b} + B$$

نقطه شروع (B، ریشه زیر رادیکال) است.

مثال: تابع $y = -\sqrt{1-x} + 1$ را رسم کنید.

مثال: تابع $y = -\sqrt{2x-1}$ را رسم کنید.

۱۲- معادله $\sqrt{x+1} = (x-1)^3$ چند جواب دارد؟

(۱) یک جواب مثبت (۲) یک جواب منفی (۳) دو جواب هم علامت (۴) دو جواب مختلف علامت

۱۳- معادله $x^3 + \sqrt{2-x} = 0$ چند ریشه دارد؟ (IQ)

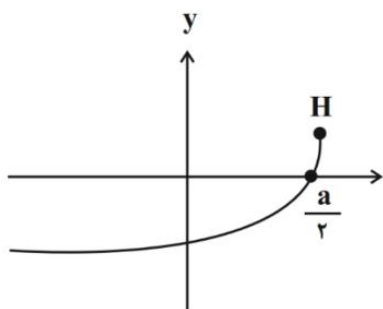
(۱) یک جواب مثبت (۲) یک جواب منفی (۳) ریشه ندارد (۴) دو جواب مختلف علامت

۱۴- تابع $f(x) = (-9 + k^2)x^3 + 5$ اکیداً نزولی است. مجموع مقادیر صحیح k چقدر است؟ (سراسری ۱۴۰۱)

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۶

۱۵- نمودار تابع $f(x) = a^2 - a\sqrt{a-x}$ در شکل زیر رسم شده است. فاصله

نقطه H از مبدا مختصات کدام است؟ (قلمچی)

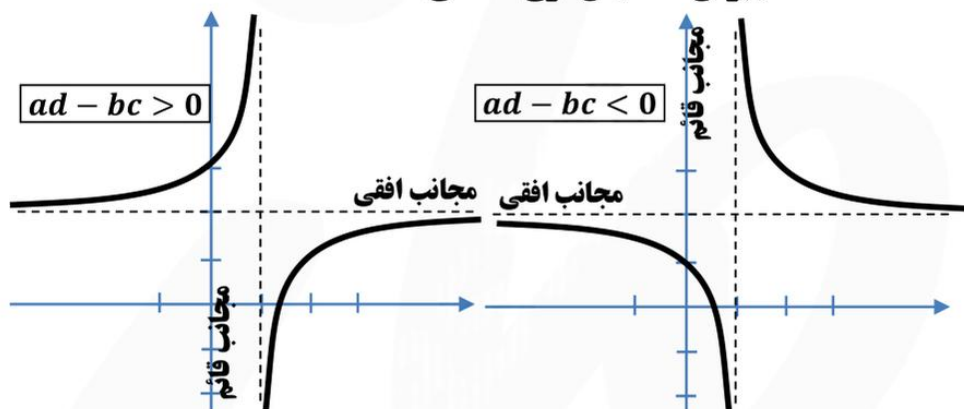
$$\begin{array}{l} \frac{1}{4}(1) \\ \frac{\sqrt{5}}{4}(3) \\ \frac{5}{4}(2) \\ \frac{5\sqrt{5}}{16}(4) \end{array}$$

رسم توابع هموگرافیکی $y = \frac{ax+b}{cx+d}$

مرحله (۱): اگر مخرج را برابر صفر قرار دهیم مجانب قائم بدست می آید. $x = -\frac{d}{c}$

مرحله (۲): مجانب افقی از تقسیم ضرایب x برهم بدست می آید. $y = \frac{a}{c}$

مرحله (۳): محاسبه $p = ad - bc$ برای تشخیص نوع منحنی

نکته: اگر $p = ad - bc = 0$ باشد نمودار تابع به صورت تابع ثابت (خط افقی) است که یک نقطه توخالی دارد

که ریشه مخرج است. در این حالت صورت و مخرج با هم به طور کامل ساده می شود.

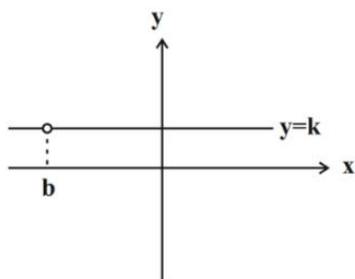
۱۶- منحنی $y = \frac{2x-1}{x-1}$ از چند ناحیه عبور می کند؟

$$4(4)$$

$$3(3)$$

$$2(2)$$

$$1(1)$$

۱۷- اگر نمودار تابع $f(x) = \frac{2ax+16}{2x+a}$ به صورت مقابل باشد، حاصل b کدام است؟

(قلمچی)

$$-2(4)$$

$$6(3)$$

$$2(2)$$

$$-6(1)$$

سوالات سراسری ۱۴۰۴

۱- اگر f تابع همانی و g تابع ثابت بوده و $g(3x) + 2f(3+x) = 3 + 2x$ باشد، مقدار $\frac{f(-1)}{g(4)}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $-\frac{1}{4}$ (۴) $-\frac{1}{3}$

۲- اگر f تابع ثابت و g تابع همانی بوده و $f(2x) - g(1-x) = 4 + x$ باشد، مقدار $g(-1)f(3)$ کدام است؟

(۱) ۵ (۲) ۳ (۳) -۵ (۴) -۳

